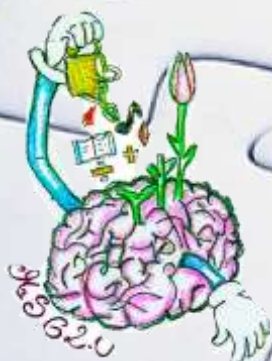

MindSet Go! 2.0

Cultivating a Growth Mindset

MINDSET GO! 2.0

Vključenost staršev

Konkretne ideje, kako povabiti in vključiti starše v ustvarjanje kulture šole, ki temelji na razvojni miselnosti.

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Vključenost staršev

Konkretne ideje, kako povabiti in vključiti starše v ustvarjanje kulture šole, ki temelji na razvojni miselnosti.

Intelektualni rezultat 4 projekta Erasmus+: MindSet Go! 2.0

Referenčna številka projekta Erasmus+: 2020-1-SE01-KA201-078005

Povezave do spletnih strani partnerskih organizacij:

[OS MARIJE VERE](#)

[FRIDASKOLAN Vänersborg](#)

[CEIBAS ARTEAGA](#)

[SCOALA GIMNAZIALA št. 4 Bistrita](#)

[COLLEGE LES TAMARINS](#)

[STEP INŠTITUT](#)

© MindSetGo 2.0, 2023

MindSetGo 2.0

Fridaskolan Vänersborg

Repslagarvägen 14

46232 Vänersborg Švedska

KAZALO

Uvod	5
Razvojna miselnost	6
Značilnosti razvojne miselnosti	6
Razvojna miselnost v izobraževalnem kontekstu	6
Ključne razlike med fiksno miselnostjo in razvojno miselnostjo	6
MindSet Go! 2.0	8
Ozadje projekta	8
Šolski partnerji projekta MindSet Go! 2.0	9
CEIBas Arteaga	9
Le Collège les Tamarins	10
Osnovna šola Marije Vere	11
Šola gimnazija št. 4	12
Fridaskolan Vänersborg	13
Učinek projekta	14
Šolska srečanja za doseganje vključenosti staršev	15
Uvodni sestanek	15
Primer delavnic za učence	16
Primer delavnic za starše in družine	16
Pričakovanja - delavnica z učenci	17
Pričakovanja - delavnica s starši	18
Srečanja ob vrnitvi v šolo	21
Nadaljnji sestanki	21
Učinki	22
Vrednotenje/priporočilo	22
Pedagoške dejavnosti za vključevanje staršev	23
Ali res poznamo svoje otroke?	23
Šola je vse, kar vidite in slišite.	23
Opisovanje lastnosti	23
Vprašalnik za dve generaciji	23
Vprašalnik za dve generaciji (učenci)	24
Vprašalnik za dve generaciji (starši)	25
Kako se pogovarjati z otrokom in o čem	26
Vaja za dvig energije	26
Ekipne dejavnosti	26
Razprave	27
Sklepi	27
Nasvet psihologa	28
Otroci in njihova čustva	29
Analiza srca	30
Vprašalnik za starše	31

10 življenjskih veščin, ki bi jih starši morali naučiti svoje otroke	32
Zadnji vagon	34
Ocenjevalni list srečanja	35
Neformalne dejavnosti za vključevanje staršev	36
Delavnica za starše.....	36
Zajtrk ali skodelica kave	36
Čas za prigrizek v šoli	36
Srečanja staršev, učiteljev in učencev.....	36
Družinski dnevi.....	36
Čaj, medenjaki in sladkarije... misli!	37
Izvenšolske dejavnosti za večjo vključenost staršev	39

Uvod

Vključevanje staršev – konkretne ideje, kako povabiti in vključiti starše v ustvarjanje kulture šole, ki temelji na miselnosti za rast.

Ta vodnik je eden od rezultatov sodelovanja v okviru evropskega projekta Erasmus+ z naslovom MindSet Go! 2.0. Kot je razvidno iz naslova projekta, ki se konča z 2.0, sodelovanje sega dlje od treh let sedanjega projekta sodelovanja. Vodilna organizacija je Fridaskolan Vänersborg, saj je sodelovanje staršev eden od stebrov dela šole.

Namen tega vodnika je podati konkretne ideje in primere najboljše prakse, kako vključiti in sodelovati s starši v šoli, v kateri zaposleni, starši in vodstvo sodelujejo kot ekipa v dobro učencev.

V vodniku boste izvedeli naslednje:

- osnovna načela, na katerih temelji razvojna miselnost Carol S. Dweck.
- razlike med fiksnim in razvojnim načinom razmišljanja.
- ozadje sistema *MindSet Go! 2.0*
- šolskih partnerjev, vključenih v sodelovanje, in šolskega okolja, v katerem delujejo.

Podatki sekundarne raziskave in izkušnje partnerjev kažejo, da se učitelji pogosto počutijo nemočne glede razvoja učencev, ker ne dobijo dovolj podpore staršev. Nekateri partnerji imajo izkušnje s tem, da starši niso pripravljeni sodelovati, nekateri imajo izkušnje s tem, da starši vso odgovornost prelagajo na učitelje, nekateri pa imajo izkušnje s pritožbami staršev in pomanjkanjem zaupanja.

Skupna točka vseh različnih izkušenj je, da so starši sestavni del otrokovega šolanja, zato jih je treba seznaniti z miselnostjo rasti in jih spodbujati, da doma prakticirajo pristop razvojne miselnosti. Vpliv na otroka/učenca/študenta je najučinkovitejši, če učitelji in starši sodelujejo v isti smeri in si prizadevajo za isto vizijo. Razvijanje razvojne pri učencih se začne pri starših. Ko starši spoznajo miselnost in kako lahko razvojna miselnost pomaga njihovemu otroku, da postane bolj motiviran in zavzet, so več kot pripravljeni začeti z delom doma.

V tem priročniku so na voljo primeri najboljših praks za predstavitve in delavnice, ki jih je mogoče organizirati s starši v šolskem okolju in na konkreten in praktičen način predstaviti zamisli o razvojni miselnosti. Vsak od šolskih partnerjev je delil svoje najboljše primere, da bi zainteresiranim šolam ponudil različne zorne kote in načine izvajanja idej razvojne miselnosti ne le v šoli, temveč tudi skupaj s starši, doma. Zbrali smo vire, ki jih lahko učitelji in šolsko osebje uporabijo za začetek dela s starši v izobraževalnem kontekstu. Našli boste plakate in letake za uvajanje v razvojno miselnost za starše ter ideje za predstavitve z diapozitivi in dejavnosti za pedagoške delavnice s starši - samostojno ali skupaj z otrokom.

Razvojna miselnost

Značilnosti razvojne miselnosti

Koncept razvojne miselnosti je osrednji del dela priznane psihologinje Carol S. Dweck in njenih raziskav o dejavnikih, ki imajo ključno vlogo pri dosežkih in uspehu. Dweck je že v osemdesetih letih prejšnjega stoletja poudarila povezavo med miselnostjo in dosežki. V svojih študijah je raziskovala, kako naše lastne predpostavke ali prepričanja o naših zmožnostih, da nekaj dosežemo, vplivajo na našo motivacijo, da nekaj začnemo ali izvedemo ne glede na vložen trud. Ni treba posebej poudarjati, da to velja tudi za izobraževalni kontekst. Dweck je v svojih raziskavah dokazala, da osebni razvoj in prava miselnost pozitivno vplivata tudi na našo vztrajnost, kar lahko posledično poveča učno uspešnost in končne rezultate.

Razvojna miselnost v izobraževalnem kontekstu

V svojem delu "Mindset: ¹Dweck predstavlja načine za spodbujanje razvojne miselnosti ne le pri učencih, temveč tudi pri starših in vzgojiteljih. Tako kot smo opazili v okviru našega projekta, tudi Dweckova poudarja, da ko starši sami sprejmejo in modelirajo razvojno miselnost, ustvarijo močan podporni sistem, ki dopolnjuje prizadevanja učiteljev in upraviteljev v šolskem okolju.

Ključne razlike med fiksno miselnostjo in miselnostjo rasti:

Fiksna miselnost:

- **Prepričanje:** Pri fiksni miselnosti posamezniki verjamejo, da so njihove sposobnosti in inteligenca statične in jih ni mogoče spremeniti. Svoje lastnosti, kot so inteligenca, nadarjenost in sposobnosti, vidijo kot prirojene in nespremenljive.
- **Izzivi:** Ljudje s fiksno miselnostjo se izogibajo izzivom, ker se bojijo neuspeha. V izzivih vidijo grožnjo svoji samozavesti, saj verjamejo, da so njihove sposobnosti fiksne in da vsak neuspeh negativno vpliva na njihove prirojene lastnosti.
- **Prizadevanja:** Pri fiksni načinu razmišljanja se trud ne zdi koristen. Posamezniki s takšno miselnostjo lahko verjamejo, da če se morajo truditi, to pomeni, da nimajo prirojenih sposobnosti.
- **Odziv na neuspeh:** Neuspeh se razume kot odraz pomanjkanja sposobnosti in pogosto vodi v občutke nemoči, obupa in izgube motivacije.
- **Povratne informacije:** Povratne informacije pogosto jemljemo osebno in se branimo, saj jih lahko razumemo kot kritiko svojih prirojenih sposobnosti.

¹ Dweck, C. S. (2006). *Miselna naravnost: C.: The New Psychology of Success (Nova psihologija uspeha)*. Random House. <https://fs.blog/carol-dweck-mindset/>

Razvojna miselnost:

- **Prepričanje:** V okviru razvojne miselnosti posamezniki verjamejo, da lahko svoje sposobnosti in inteligenco sčasoma razvijejo in izboljšajo s trudom, učenjem in vztrajnostjo. Svoje lastnosti vidijo kot prilagodljive.
- **Izzivi:** Izzivi so za ljudi z razvojno miselnostjo priložnost za učenje in rast. Na izzive gledajo kot na način za razvijanje svojih sposobnosti.
- **Prizadevanja:** Prizadevanje velja za pot do mojstrstva. Ljudje z razvojno miselnostjo razumejo, da je trud nujen del učnega procesa in način za izboljšanje.
- **Odziv na neuspeh:** Neuspeh je priložnost za učenje in rast. Neuspeh ne določa vrednosti posameznika in ne povzroča občutka nemoči. Namesto tega spodbuja odpornost in željo po ponovnem poskusu.
- **Povratne informacije:** Povratne informacije se obravnavajo kot dragocen prispevek k izboljšavam. Je dobrodošla in se uporablja kot orodje za samouresničitev.

Povzetek

Glavna razlika med fiksno in rastno miselnostjo je v tem, kako posamezniki dojemamo svoje sposobnosti ter kako se lotevamo izzivov in neuspehov. Medtem ko oseba s fiksno naravnostjo predpostavlja, da so vse sposobnosti posameznika statične, in se izogiba izzivom, oseba z naravnostjo k rasti verjame, da vedno obstajajo možnosti za učenje in izboljšanje, zato sprejme vsak izziv kot pot naprej.

MindSet Go! 2.0

Ozadje projekta

Projekt *MindSet Go! 2.0* temelji na prejšnjem projektu Erasmus+, *MindSetGo!*, ki se je začel kot odziv na medijsko razpravo o slabi kakovosti izobraževanja na splošno in vse slabših rezultatih na testih, kar povzroča stres, pomanjkanje motivacije, zdravstvene težave in vse večje število učencev, ki ne končajo obveznega izobraževanja.

Cilj projekta *MindSetGo!* je bil ustvariti dobro delujočo mrežo šol, ki bo spodbujala nove ideje in metode poučevanja na podlagi teorije Carol S. Dweck o "razvojni miselnosti". Rezultati tega projekta so predstavljeni [tukaj](#) in tudi na [spletni strani Erasmus+ programa](#).

Čeprav je bil projekt *MindSetGo!* zelo uspešen z vidika uvajanja metod razvojne miselnosti v učno prakso, je razkril tudi potrebo po celostnem pristopu različnih deležnikov in poklicev v šoli, občini ali območju, ki mu šola pripada. Ni dovolj, da načine dela razvojne miselnosti predstavimo le nekaj učiteljem ali v nekaj razredih, medtem ko ostali učitelji nadaljujejo z običajnim delom. Različni pristopi učiteljev lahko privedejo do nasprotujočih si sporočil za učence in povzročijo zmedo.

Ta spoznanja so vodila k projektu *MindSet Go! 2.0*. Pri tem projektu se nismo osredotočili le na učenje in poučevanje v razredu, temveč na to, kako izvajati nov pristop k učenju za celotno organizacijo, vključno z vsemi učenci, šolskim osebjem in ravnateljmi ter starši. Eden od izdelkov projekta je bil zagotoviti konkretne zamisli in primere najboljše prakse o tem, kako vključiti starše v korake za izvajanje razvojne miselnosti v šolskem kontekstu in tudi doma.

Partnerske šole v projektu MindSet Go! 2.0

Partnerske šole, vključene v projekt *MindSet Go! 2.0*, so veliko prispevale k temu priročniku o konkretnih ukrepih za vključevanje staršev v šolanje njihovih otrok in razvijanje šolske razvojne miselne rasti. Vsaka šola in njen šolski kontekst sta predstavljena v nadaljevanju.

CEIBas Arteaga

CEIBas Arteaga je državna šola za otroke, osnovnošolce in srednješolce s približno 400 učenci in 45 učitelji. Nahaja se v Murcii na jugovzhodu Španije, v podeželski vasi Sucína, ki ima približno 2000 prebivalcev. Dve glavni gospodarski dejavnosti na tem območju sta kmetijstvo in stanovanja za upokojence. Obe dejavnosti privabljata družine z različnih koncev sveta, ki iščejo zaposlitev pri obdelovanju zemlje ali v storitvenem sektorju. Zato je tu bogata mešanica narodnosti, ki vključuje družine iz Španije, Maroka, Romunije, Belgije, Anglije, Kitajske ali Venezuele. Ta večkulturni kontekst je prisoten tudi v šoli in je postal glavno področje institucionalnih ukrepov in načrtov za vključevanje družin, otrok in učiteljev. Kot je pojasnil ravnatelj Fulgencio Hernandez:

"Smo šola, ki je z navdušenjem vedno pripravljena na izmenjavo znanja in uporabo novih metodologij pri poučevanju. V zadnjem desetletju je šola uvedla aktivne metodologije, kot so podjetniško poučevanje, kultura ustvarjalcev in pristop učenja na prostem. To je potekalo s pomočjo projektov KA1 in KA2, ki so omogočali usposabljanje in sodelovanje z drugimi šolami. Za ta projekt smo oblikovali Erasmus ekipo z učitelji, ki so zadolženi za razvoj in izvajanje dejavnosti Growth Mindset na naši šoli."

Le Collège les Tamarins

Srednja šola Les Tamarins se nahaja v mestu Saint-Pierre na jugu otoka Reunion, francoskega departmaja v Indijskem oceanu. To je majhna mestna šola s približno 500 učenci in 40 učitelji. Šola je uvrščena v razred REP+. V francoskem sistemu obstajajo šole, ki so razvrščene v razrede REP in REP+. To so ustanove, ki spadajo v prednostne izobraževalne mreže (REP)

in okrepljene prednostne izobraževalne mreže (REP+). REP vključujejo srednje in osnovne šole z večjimi socialnimi težavami kot srednje in osnovne šole zunaj prednostnega izobraževanja. Učitelji so zato močno spodbujeni k iskanju inovativnih učnih tehnik, da bi učence motivirali in jih navdušili za učenje.

Kot je pojasnil direktor Georges Prugnières:

"V okviru projekta REP+ je izobraževalna ekipa šole Collège les Tamarin investirala v MindSetGo! in MindSet Go! 2.0, s ciljem ustvariti mrežo šol, ki razvijajo in izvajajo nove učne prakse in metode, ki temeljijo na 'miselnosti rasti', motivaciji in samozavesti. Ta projekt MindSet Go! 2.0 z "miselnostjo rasti" se predlaga kot odgovor na učne in socialne težave naših učencev ter njihovo pomanjkanje motivacije in ambicioznosti. Mednarodna perspektiva ni pomembna le za naše učence, ki večinoma prihajajo iz socialno ogroženih družin, temveč tudi za učitelje in pedagoško osebje, ki si želi razvijati svoje učne metode."

Osnovna šola Marije Vere

Osnovna šola Marije Vere (Osnovna šola Marije Vere) je nekoliko nadpovprečno velika slovenska osnovna šola. Nahaja se v Kamniku, majhnem mestu v severnem delu osrednje Slovenije, pod Kamniškimi Alpami. Okoli 70 zaposlenih skrbi za približno 600 učencev, ki prihajajo iz različnih okolij; od povsem mestnih (šola obdaja soseska, sestavljena iz stanovanjskih blokov) do primestnih z različnimi socialno-ekonomskimi ozadji in veliko mešanico narodnosti in celo ras. Poleg Slovencev veliko naših učencev prihaja z jugovzhodnega Balkana. To nam daje odlično priložnost, da vzgajamo učence v okolju, ki spodbuja in poudarja raznolikost ter hkrati ceni priložnost, da se učimo drug od drugega. Vodilno projektno geslo na šoli je "Napake so priložnost za učenje". Projekt MindSetGo 2.0 nam pri tem zelo pomaga.

Kot je pojasnil ravnatelj Damjan Snoj:

Geslo naše šole je "Per aspera ad astra". To pomeni preko izzivov do zvezd. Želimo spodbujati razvojno miselnost, da bomo z resničnim trudom (učenci, učitelji in drugo šolsko osebje ter starši) dosegli cilj boljšega in trajnejšega znanja ter tako izboljšali svoje sposobnosti in spretnosti. Podporno gradivo, ki je nastalo med tem projektom, delimo na učiteljskih konferencah in roditeljskih sestankih ter na naši šolski spletni strani. Projekt promoviramo z uporabo nasvetov ali brošur, da bi povečali ozaveščenost o naših skupnih ciljih. Velik poudarek dajemo tudi gibanju med poukom in odmori, zato v pouk vključujemo gibanje in učenje na prostem. Uporabljamo ga od najmlajše do najstarejše generacije.

SIO · 2020 arnes

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Šola za gimnazije št. 4

Šola Școala Gimnazială v Bistrici v Romuniji ima približno 650 učencev, starih od 6 do 15 let, razvrščenih v 28 razredov. Približno 7 % učencev ima posebne izobraževalne potrebe. So integrirani, nekatere spremljajo spremljevalci, ki se udeležujejo dodatnih ur pouka, ki ga izvajajo podporni učitelji. Šola deluje v skladu z nacionalnim učnim načrtom, ki ga je izdalo ministrstvo za izobraževanje. Naš osebni pristop je mogoče najti pri izbirnih predmetih, ki jih oblikujemo vsako šolsko leto.

Učenci prihajajo iz različnih socialnih okolij, nekateri imajo enega ali oba starša, ki delata v tujini, ali pa z njimi živi le en starš. Kot šola se srečujemo s številnimi težkimi situacijami, trudimo se biti empatični in poskrbeti, da naši učenci najdejo svojo pot v življenju in postanejo najboljša različica sebe. Vztrajamo, da vsak učitelj ustvari prijetno vzdušje v razredu, spodbuja učence, da sprejemajo izzive, da delajo napake in se iz njih učijo, da preizkušajo nove stvari in so odgovorni.

Neformalno izobraževanje, ki se izvaja v okviru obšolskih dejavnosti, je pomembno za razvoj osebnosti učencev. Je tudi način, kako nadomestiti pomanjkanje časa nekaterih staršev, ki zaradi svoje zaposlitve ne morejo izobraževati svojih otrok. Zato šola organizira tudi dejavnosti socialne interakcije, srečanja z otroki in starši ter sodeluje pri izobraževalnih projektih, usmerjenih v ekologijo, samorazvoj, šport, umetnost in druge pomembne teme. Kot je pojasnila ravnateljica Daniela Danea:

S celostnim pristopom miselne naravnosti k rasti opolnomočimo naše učence, učitelje in starše. Staršem ponujamo nasvete, kako ravnati z otroki doma, kako bolje komunicirati z njimi, kako jim prisluhniti, kako se jim približati v različnih starostnih obdobjih, kako reševati njihove dileme, kako jih spodbujati in usmerjati k iskanju njihovega pravega jaza, kako spodbujati prizadevanja in motivacijo za učenje. Pomembno vlogo igrajo vrednotenja in individualna refleksija, ki nam ponujajo priložnost za nadaljnje izboljšanje in prilagoditev naših ukrepov in podpore.

Fridaskolan Vänersborg

Šola Fridaskolan v Vänersborgu je neodvisna šola, ustanovljena leta 1993. Šola sprejema otroke od predšolskega razreda do devetega razreda in trenutno ima 529 učencev, starih od 6 do 16 let. V prostorih šole delujeta tudi vrtec Frida in center za prosti čas. Šola je znana po svojih ukrepih za vzpostavljanje odnosov in osredotočanju na dobro počutje, da bi ustvarila dobro okolje za učenje. Zaradi dobrega ugleda in uspešnih metod pri delu z učenci z različnimi učnimi težavami je šola postala prva izbira za številne otroke s težavami.

Šola temelji na sistemski teoriji. Pri sistemskem pristopu je celota večja od vsote njenih delov, kar se zlahka izgubi v kompleksnosti vsakdanjega šolskega življenja. Zlahka se ujamemo v osredotočanje na en del naenkrat in izgubimo pogled na širšo sliko. To pomanjkanje konteksta lahko pri učencih povzroči občutek, da nimajo nadzora, kar negativno vpliva na počutje in motivacijo. V švedskem učnem načrtu za šoloobvezne otroke - LGR 11 - je v rubriki "Poslanstvo šole" navedeno, da je "pomembna naloga šole, da zagotovi pregled in kontekst".

Na podlagi sistemskega pristopa se je treba osredotočiti na to, kako so šolski predmeti povezani med seboj. Interdisciplinarno delo lahko ustvari celoto, ki je večja od njenih delov. Ne glede na vsebino ali kontekst srečanja z otroki in mladimi obstajajo elementi in splošne strukture, ki lahko prispevajo k večjemu učenju in zavzetosti. Enako velja za pristop učiteljev in osebja ter uporabo jezika. V teoriji sistemov (Öqvist, 2014²) je jezik pomembno orodje. Z jezikom opisujemo in s tem oblikujemo svoje dojemanje sebe in svoje okolice. Naš jezik, tako verbalni kot fizični, pošilja signale, ki vplivajo na našo okolico. Jezik lahko uporabljamo kot orodje, s katerim spreminjamo svoje dojemanje sebe in okolice ter pošiljamo pozitivne in opolnomočujoče signale okolici.

Kot je pojasnil ravnatelj Johan Arnell:

Projekt nam je omogočil, da smo s kolegi iz štirih drugih držav delili izkušnje našega razvojnega dela in primere najboljše prakse. Naša šola je na podlagi konceptov Growth Mindset in Grit spodbujala pristop, pri katerem si zaposleni in učenci upajo postavljati izzive, preizkušati nove stvari in na neuspeh gledati kot na način učenja.

FRIDA
skolan
En skola för tågluffare

FRIDA
skolan
Vänersborg

² Öqvist, O. (2014). Den seende läraren - Systemteori för skolbruk. Vänersborg: Didaktikum

Učinek projekta

Naš način razmišljanja oblikuje naš jezik in to, kaj hvalimo in/ali ocenjujemo v šoli, ima pomembno vlogo pri tem, ali spodbujamo rastno ali fiksno miselnost. Med projektom se je poglobil tudi jezikovni vidik. Jezikovna vsebina razvoja kompetenc je izjemno pomembna. Prepričani smo, da ima krepitev jezikovne zavesti učencev o tem, kako komunicirajo sami s seboj in s svojim okoljem, pomembno vlogo pri njihovem lastnem počutju in počutju drugih.

Fraza Carol S. Dweck - "še ne" - se ujema s pohvalami in splošno pozitivnim jezikom, ki se uporablja v izobraževalnem kontekstu. Namen tega priročnika je predstaviti jezik miselne naravnosti k rasti tudi staršem. Vključenost staršev je ključna sestavina otrokovega uspeha pri izobraževanju. Da bi dosegli spremembe v korist učencev, se moramo povezati s starši, da bodo lahko tudi doma s svojim otrokom uporabljali enak pozitiven pristop in jezik miselne naravnosti k rasti.

Učitelji in zdravstveni delavci redno obveščajo starše o otrokovem napredku in področjih, na katerih je morda potrebna dodatna podpora. Na ta način so starši bolj obravnavani kot partnerji na otrokovi izobraževalni poti.

Vodilni partner pri tem delu je šola Fridaskolan v Vänersborgu na Švedskem. Skupaj z vsemi partnerskimi šolami v projektu bomo delili naše primere najboljših praks.

Za celostni razvoj učencev je bistvenega pomena, da se izboljšajo stiki s starši. Sodelovanje med vsemi zaposlenimi, tj. učitelji, zdravstvenim timom, specialnimi pedagogi in vodstvom šole, ter starši je bistvenega pomena in ustvarja kanal za odprto in učinkovito komunikacijo. To omogoča zgodnje prepoznavanje morebitnih težav ali izzivov, s katerimi se učenec morda sooča, in pravočasno ukrepanje. Opazili smo tudi, da stalno sodelovanje med šolo in učenčevim domom ustvarja pozitivno šolsko kulturo, občutek skupnosti in povezanosti, prizadevanje za iste cilje, za dobrobit učencev.

"Ko starši in šole sodelujejo, učenci uspevajo."

Šolska srečanja za doseganje vključenosti staršev

V nadaljevanju boste našli primere najboljše prakse, kako staršem strukturirano in jasno predstaviti šolo, njeno politiko, hišni red in ideje skupnosti ter njeno osebje in pomembne podporne funkcije na področju zdravja, posebnih potreb in vključevanja. To je bistvenega pomena pri oblikovanju tima za dobro počutje otroka. V okviru našega projekta smo zbrali primere najboljših praks različnih načinov, kako to doseči.

Ugotovili smo, da mora imeti šola za uspešno vključevanje staršev dobro delujoč načrt za vključevanje staršev in jasno izražena pričakovanja staršev, kako naj se od prvega dne vključijo v otrokovo izobraževanje in šolsko življenje.

Šola mora staršem zagotoviti pomembne informacije in tako imenovano zbirko orodij za starše z informacijami o šolskih podpornih virih, osnovnimi načini iskanja informacij in komuniciranja s šolo ter, če je na voljo, dostop do digitalnega šolskega portala, ki olajša komunikacijo in omogoča več kot en način povezovanja doma in šole. V tem primeru je eden najpomembnejših delov, opravljenih med uvajanjem, pomagati staršem aktivirati njihove digitalne račune za dostop do spremljanja šolanja njihovih otrok, si ogledati, kako šola staršem razdeli pomembne dokumente, da bi jim zagotovila nabor orodij za spremljanje šolanja njihovih otrok.

Ključnega pomena so ponavljajoči se uvodni sestanki za vse nove učence *ter* njihove starše in sorojence. Ta srečanja organizira skupina, ki jo v idealnem primeru sestavljajo vodstvo šole in različne podporne funkcije organizacijska skupina vključuje ravnatelja in vodstvo, zdravstveno skupino in šolske specialne pedagoge ter razredne učitelje.

Nadaljnja srečanja in ponavljajoči se starševski dnevi ali večeri za posamezne razrede ali letnike so bistveni za ohranjanje stikov.

Uvodni sestanek

Ob začetku novega šolskega leta starše toplo pozdravimo in jim neformalno predstavimo vse šolsko osebje, da lahko tako pripravimo najboljšo možno podporo družinam in učencem. Pomembno je tudi, da staršem zagotovimo čim več informacij o organizaciji šole, da se počutijo polnomočne.

Predstavitve lahko poteka v okviru dogodka "Odperta šola" ali kot ločen uvodni dogodek. Večjemu srečanju in predstavitvi šole, njenega osebja, podpornih funkcij in koncepta "Growth Mindset – razvojna miselnost" sledijo delavnice. Delavnice vodijo člani zgoraj omenjenih skupin, organizirane pa so za starše skupaj z otrokom ter za otroke in starše kot ločene skupine.

Zelo pomembno je, da je prvi vtis o šoli čim bolj pozitiven, da se vzpostavi vzdušje zaupanja pri otrocih, sorojencih in starših. Posebej so vabljeni družine otrok z učnimi težavami, manj priložnostmi ali drugimi posebnimi potrebami.

Prvo srečanje je namenjeno učencem. Takrat spoznajo novo šolo in njena pričakovanja, je pa tudi priložnost, da starše povabimo na razprave in delavnice, na katerih se vključijo v otrokovo izobraževalno skupnost – skupnost staršev in učiteljev. Starši in otroci izmenično sodelujejo pri različnih dejavnostih, da bi se ob prvem srečanju z novo šolo počutili pomirjeni in sproščeni.

Primer delavnic za učence

- **Integracija / šolska delavnica odkrivanja:**

Pripravite brošuro ob vstopu v šolo, ki bo služila kot informativna brošura za starše, pregled informacij o šoli, kontakti podpornega osebja, predstavitev letnega koledarja, branje urnika, informacije o politiki šole in načinu dela, hišni red itd.

- **Pričakovanja** - kako se želite počutiti v šoli?

To delavnico z otroki izvede šolska zdravstvena/svetovalna služba, pedagogi za otroke s posebnimi potrebami, šolska medicinska sestra ali podobno osebje, saj je pomemben del psihične priprave in uvajanja v novo šolsko kulturo.

* glejte predstavitev na naslednji strani

- **Delavnica sproščanja**

Uporaba sprostitvenih tehnik z vadbo joge in pozornosti v izobraževanju za usmerjanje energije, sproščanje in obvladovanje čustev. Postavitev učencev v pozitivno miselno naravnost, da uživajo v jutru v miru in tišini, da se sprostijo in združijo kot skupina.

- **Delavnice za šolske predmete**

Kratke in zabavne dejavnosti, na primer na področju matematike in maternega jezika. Vaje s poudarkom na zgodbah, geometriji, miselni aritmetiki...

Primer delavnic za starše in družine

- Predstavitev šole, letnega koledarja za tekoče šolsko leto, kako razumeti urnik, informacije o politiki šole in načinih dela, hišnem redu itd. ter o različnih sodelujočih partnerjih,
- **Pričakovanja** - kako se želite počutiti v šoli - ta delavnica se izvede ločeno z otroki in starši, nato pa se rezultati iz otroške skupine primerjajo s pričakovanji staršev ter se razpravlja o podobnostih in razlikah.
*glejte predstavitev na naslednji strani
- Predavanje in delavnica o kibernetnem ustrahovanju in uporabi interneta, pozitivnih in negativnih vidikih uporabe družbenih medijev, omrežij itd.
- Uvod v izobraževalno jogo za starše in otroke, ki pomaga družinam pri navezovanju stikov in obvladovanju čustev.

Pričakovanja – delavnica z učenci

Učenci sedijo v krogu, pred seboj pa imajo tablo.

Uvod - Pot v šolo je kot potovanje

Odrasli, ki so odgovorni za srečanje, stopijo v krog na sredini sobe.

Vsi so oblečeni kot "popotniki z nahrbtniki" in se pogovarjajo o tem, na kateri progi je vlak, ob kateri uri odpelje, o svojem sanjskem cilju, oblačilih, ki so jih spakirali, orodju in drugih stvareh, ki jih potrebujejo za potovanje, itd. Ta uvod v koncept "popotnikov z nahrbtniki" bi moral poudariti pomen veščin, ki jih potrebujete skupaj z znanjem, kot so socialne veščine, pogum, komunikacijske veščine skupaj s spretnostmi računanja, jezika, poznavanja časa.

Odrasli vprašajo učence: Ali lahko uganete, kaj naj bi predstavljali?

Kaj pomeni biti individualni popotnik v primerjavi s skupino na organiziranem čarterskem potovanju? Morda ste že slišali za babice, dedke itd., ki sami načrtujejo svoje potovanje in pot po Evropi za en mesec? Mesec dni z vlakom po Evropi, pri čemer si sami izberete cilj, pot, kako priti do tja, in različne kraje, kjer se boste ustavili.

Viharjenje možganov: Pomen in koncept izraza "popotnik z nahrbtnikom". Ko govorimo o šoli in izobraževanju, ne želimo razmišljati le o pomenu učenja, temveč tudi o tem, kako znanje uporabiti. To pomeni, da ne potrebujete le znanja, ampak tudi spretnosti.

- Kaj po vašem mnenju pomeni biti popotnik z nahrbtnikom?
- Kakšne lastnosti, znanje in veščine mora imeti popotnik z nahrbtnikom, da bo svoje potovanje kar najbolje izkoristil?

Zdaj boste začeli pot v novi šoli...

Kakšen naj bo vaš čas v šoli? Katere so najpomembnejše stvari, ki jih potrebuješ, da se boš dobro počutil in bil uspešen pri učenju? Mir in tišina, da se lahko učiš in opraviš šolske naloge sami ali skupaj z drugimi.

Kaj bi radi povedali o letih, ki ste jih preživeli na naši šoli, ko boste šolanje zaključili? Osredotočite se na pozitivne vidike in stvari, ki ste jih doživeli.

Kaj bi potrebovali, da bi končali šolanje z občutkom zadovoljstva in ponosa?

1. Razmislite o tem sami
2. Razmislite o tem v skupini s tremi člani - če imate sestanek za dodatne učence, ki se bodo razredu pridružili pozneje, lahko to vajo izvedete s skupinami starih in novih učencev.
3. Vsaka skupina na papir zapiše pomembne stvari, ki jih bo v času šolanja potrebovala, da bi bila zadovoljna in ponosna ob zaključku šolanja.
4. Nato se združite v skupine po šest - dve skupini. Primerjajte svoje zapise in skupaj izberite štiri najpomembnejše točke s seznamov.
5. Razvrstite jih glede na to, kaj je najpomembnejše.
6. Vsaka skupina svoje rezultate deli z drugimi v krogu zaupanja.

Učencem povemo, da staršem ne smejo povedati, o čem so se pogovarjali, saj bodo starši izvedli enako nalogo.

Odgovorno osebje zbere rezultate in jih uporabi na delavnici za starše - še isti večer ali teden.

Pričakovanja – delavnica s starši

Pomen dobrega počutja učencev za učenje. Delavnica – po delavnici z učenci – za spodbujanje sodelovanja s starši na področju razvojne miselnosti.

Starši sedijo v krogu in imajo pred seboj tablo.

Uvod – Pot v šolo je kot potovanje

Izberete lahko način, kako doseči svoje cilje, vendar se morate v šoli tudi dobro počutiti, če želite napredovati.

Predstavitev: Zdravje in dobro počutje - Kaj je tisto, zaradi česar se vaš otrok v šoli dobro počuti? Cilj srečanja je ustvariti:

- občutek pripadnosti - "mi" - v skupini učencev/šolcev.
- občutek pripadnosti - "mi" - v skupini staršev.
- skupno razumevanje, kako lahko sodelujemo, da bi vsem učencem zagotovili najboljše možne pogoje v šoli in doma.

Naloga, ki jo starši opravijo posamično, nato pa se o njej pogovorijo kot skupina:

Kakšno **znanje, spretnosti in lastnosti** želite, da ima vaš otrok, ko diplomira?

- Svoje odgovore zapišite na papir!
- Razvrstite odgovore po pomembnosti.
- Kateri štirje se vam zdijo najpomembnejši?
- Obkrožite štiri najpomembnejše odgovore in jih predstavite preostalim članom skupine. (Štirje do petih staršev) Učitelji prosijo po eno osebo iz skupine, naj našteje nekaj lastnosti, ki so bile na njihovem seznamu.

Člani skupine nato razpravljajo o rezultatih in jih primerjajo v celotni skupini, s seznama izbrali štiri spretnosti ali lastnosti. Učitelji na tablo napišejo štiri primere:

1. *"Vedeti, kako postavljati prava vprašanja in kako postaviti vprašanje, da dobiš odgovor."*
2. *"Potrebuješ pripravljenost za raziskovanje in odkrivanje novih stvari."*
3. *"Ustvarjalnost - brez nje ne morete ugotoviti, kaj storiti, da bi napredovali."*
4. *"Potrebuješ cilj, ki ga moraš doseči, vendar moraš biti tudi spontan in prilagodljiv ter sprejemati izzive."*

Učitelji nato pokažejo primere odgovorov učencev na vprašanja:

- **Katere so lastnosti popotnika z nahrbtnikom?**

- Dobro poznavanje okolja.
- Sposobnost načrtovanja, organiziranja in strukturiranja.
- Prilagodljivost, spontanost.
- Prezemanje odgovornosti.
- Sprejemanje informacij in znanja.
- Biti pogumen in si upati preizkušati nove stvari.
- Ne bojte se sprejemati izzivov.
- Sposobnost sporazumevanja v angleščini in po možnosti v drugih jezikih.
- Biti ustvarjalen, si postavljati cilje, ki jih je treba doseči, in snovati ideje.
- Potrpežljivost.

Po končanem šolanju vas sprašujemo, zaradi česa ste radi hodili v šolo? Primeri odgovorov učencev:

"Prijatelji so pomembni, in čeprav ne poznam vseh, se lahko z vsakim pogovorim."
"Pogovarjamo se drug z drugim"
"Zaradi menjave skupin se bolje spoznate" "Počutimo se kot velika družina".
"Tudi če v skupini nimam najbližjih prijateljev, se v njej počutim domače, saj vse poznam."
"Tabori, ko se vsi skupaj ukvarjamo z dejavnostmi in ko počnemo stvari zunaj šole." "Novo okolje lahko razbije skupinske konstelacije."
"Učitelji so pomembni za dobro počutje. Čutimo, da jim je mar za nas. Če imaš slab dan ali neuspešen test, te vprašajo, kako ti gre in kako ti lahko pomagajo."
"Učitelje skrbi, kako ti gre, ne le v šoli, ampak jim je mar zame kot celoto."

Staršem pokažemo razlago metafore popotnika z nahrbtnikom, ki jo je pripravila šola Fridaskolan - Vsaka šola lahko izbere drugo besedo ali metaforo, ki je primerna za njihov šolski kontekst.

Naša naloga je poskrbeti, da bodo učenci:

- pripravljeni na izzive in nepredvidene dogodke,
- pokazali trud pri pridobivanju informacij in reševanju problemov,
- aktivni, odgovorni in bodo dajali pobude,
- ustvarili pozitivno in navdihujoče okolje za učenje.

"Vse šole pomagajo otrokom in mladim, da rastejo in se razvijajo v odgovorne, ustvarjalne in domiselne posameznike. Cilj je, da bi otroci in mladi dobro razumeli svet ter bili pripravljeni in sposobni sodelovati v demokratičnih procesih družbe v prihodnosti."

Vendar se soočamo z izzivi:

Starši so seznanjeni s pomenom ravnovesja in dobrega počutja v šoli ter pomenom znanja in veščin za uspešnost in doseganje ciljev učencev v šoli.

Osnovne potrebe in koraki **k samouresničevanju** so:

- spanje
- spanje
- hrana
- telesna aktivnost

okrevanje

- Izterjava
- Varnost
- Skupnost

Vsaka oseba mora biti opažena. Tako imenovani "krog zaupanja", kjer se učenci posedejo v krogu in z učiteljem razpravljajo o vsakdanjih vprašanjih ali dogodkih, se osredinja na tri najpomembnejše korake do samouresničevanja: okrevanje, varnost in skupnost.

Vsak je pomemben, krog pomeni, da razpravljate v skupini, ne da bi vas kdo obsojal, in da ste lahko, kakršni ste v resnici, se sprostite in okrevate. Postanete družabni in pridobite občutek pomembnosti.

Pokazatelji družabnosti

- Vem, kaj se zgodi in zakaj se zgodi.
- Imam orodja, s pomočjo katerih se lahko spoprimem z dogajanjem.
- Čutim, da lahko vplivam na dogajanje, zato je moje vedenje smiselno.

Čustvena inteligentnost

Da bi lahko interpretirali in razumeli čustva drugih, jih morate znati prepoznati tudi pri sebi. Osnova empatije je torej zavedanje lastnih čustev.

Profesor Peter Salovey ocenjevanje čustvene inteligentnosti deli na štiri dele:

- zaznavanje, asimilacija čustev,
- uporaba čustev,
- razumevanje čustev,
- obvladovanje lastnih čustev in čustev drugih.

Povzetek

Starši so pozvani, da večer povzamejo z besedo ali besedno zvezo, ki najbolje predstavi njihove vtise, občutke ali misli o tem, kar so doživeli.

Srečanja ob vrnitvi v šolo

Po uvodnih srečanjih lahko organizirate tako imenovano srečanje "nazaj v šolo" kot letni stik staršev z vsemi zaposlenimi na šoli, da bi čim bolj spoznali pedagoške delavce in njihovo vlogo v šoli.

Starše vsakega razreda lahko na primer zberete v različnih prostorih, nato pa se vsak pedagoški delavec predstavi in opredeli svojo vlogo. Družinam tako vedo na koga se obrniti, ko se pojavijo različne težave ali izzivi.

Vsakemu razredu se ob navzočnosti razrednika predstavijo tudi drugi člani šolskega osebja:

- zdravstvena in socialna služba (medicinske sestre in socialni delavci) : predstavitev zbirke orodij za starše, ozaveščanje o pomenu zdravja in dobrega počutja, problemu ustrahovanja itd.
- vodstvo šole (ravnatelj in pomočnik ravnatelja): predstavitev vodstva in razlaga delovanja šole, partnerstva s šolami v mreži šol,
- karierni svetovalci in šolska skupnost: predstavitev šolskih prostorov in dejavnosti, razlaga vloge predstavnikov učencev (predstavnikov razredov) itd.
- šolski team za spremljanje: predstavitev izobraževalnih delavnic, ki jih ponuja šola, na primer "pomoč pri domačih nalogah", vključena v urnik, predstavitev različnih oblik podpore, ki so na voljo za spremljanje napredka učencev -- večerno izobraževanje, digitalna orodja itd.

Nadaljnji sestanki

Po približno enem mesecu pouka šola povabi starše na novo srečanje. Namen srečanja je pregled aktivnosti v prvem mesecu šole in izmenjava informacij o težavah, s katerimi se srečujejo družine, ter iskanje rešitev. To je ključna faza za šolo in priložnost, da se ob ponovnem srečanju z nekaterimi starši pogovorijo o težavah in jim pomagajo poiskati rešitve.

Na tem sestanku se po enakem načelu kot prej organizira več skupin, med moderatorji pa so iste osebe kot prej, z izjemo vodstvene ekipe in ekipe, odgovorne za IT in digitalna orodja.

To je priložnost, da se vsi pogovorijo o svojih prvih občutkih ob otrokovem vstopu v novo šolo, pri čemer je obravnavanih več točk:

- odnose z drugimi učenci na šoli,
- odnosi z učitelji,
- obvladovanje čustev,
- različne oblike socialne pomoči za družine,
- vodenje in spremljanje domačih nalog.
- vodenje in spremljanje otrokovega šolanja (načini komunikacije).
- kako lahko zmanjšamo obremenitev in težo šolskih torb?
- morebitne izobraževalne delavnice (pomoč pri domačih nalogah, šah, ples, cross-fit itd.),
- preprečevanje ustrahovanja v šoli,
- različne funkcije pomoči staršem (diskusijske skupine, medicinska sestra, socialni delavec,
- spremljanje zdravja in življenjskega sloga,
- organizacija življenja zunaj šole.

Učinki

Med razvijanjem metod v tem triletnem projektu smo videli, kako učinkovit je program, saj učencem in staršem pomaga bolje razumeti prehod na novo šolo, njeno rutino, vloge različnih zaposlenih na šoli in pozitivne vidike šolske kulture miselne rasti. Odsotnost učencev se je zmanjšala, udeležba družin pa povečala, kar lahko razumemo kot dokaz vpliva na starševstvo in zavzetost vseh.

Vrednotenje/priporočilo

Čeprav te delavnice potekajo zvečer ali ob prostih dnevih, zainteresirane strani uživajo v razvijanju teh dejavnosti, kar ustvarja pozitiven občutek, saj si delijo isto vizijo, kar daje dodano vrednost vsem udeležencem, šolskemu osebju, staršem in otrokom ter občutek skupnosti. Prizadevanja za uvajanje izboljšujejo tudi podobo šole in pomagajo ohranjati na splošno ugodnejšo šolsko klimo, saj hitreje prepoznajo potrebe otrok, tako da je mogoče zagotoviti podporo takoj ob začetku novega šolskega leta.

Pedagoške dejavnosti za vključevanje staršev

Ali res poznamo svoje otroke?

Cilji teh dejavnosti so

- spodbujanje sodelovanja staršev v izobraževalnem procesu,
- spodbujanje strpne komunikacije in resničnega, objektivnega poznavanja otroka.
- prepoznati vlogo staršev kot prostovoljnih podpornikov učitelja pri didaktični dejavnosti in v odnosu do šole

Učitelji predstavijo gradivo in vprašalnike ter spodbujajo dejavnosti in razpravo.

Potreben material: Bela tabla, risba šole, flipchart, markerji za tablo in flipchart, samolepilni lističi, vprašalnik za dve generaciji.

Čas: 60 minut

Šola je vse, kar vidite in slišite.

Napišite "Šola je vse, kar vidiš in slišiš..." (N. Iorga) na tablo.

Starše prosimo, da ta citat komentirajo na podlagi lastnih izkušenj: kot učenec, kot starš, kot samovoljna oseba. Vse ideje so zapisane na plakatu. Plakat je v obliki šole, v kateri se otrok uči (risba/skica).

Opisovanje lastnosti

Otroci so morali narisati svoj avtoportret na listek, ki je bil vstavljen v okvir, podoben zaslonu telefona. Te risbe so prikazane na flipchart-u. Starši naj med risbami izberejo svojega otroka. Če prepoznajo svojega otroka, morajo povedati tri lastnosti svojega otroka, če pa izberejo drugega otroka, morajo poiskati tri lastnosti s pomočjo pogovorov, ki so jih imeli doma s svojim otrokom.

Vprašalnik za dve generaciji

Učenci med poukom državlanske vzgoje v šoli dobijo vprašalnik. V njem so zahtevani podatki o njih samih. Vprašalnik oddajo učitelju.

Pri tej nalogi je enak vprašalnik posredovan tudi staršem. Prosimo jih, da vprašalnik izpolnijo na podlagi svojega znanja o svojem otroku. Obe različici odgovorov - otrokova in starševska - se nato primerjata in obravnavata.

Vprašalnik za dve generaciji (učenci)

1. Ime mi je...
2. Rodil sem se na ...
3. Moja najljubša hrana je...
4. Moja najljubša knjiga je...
5. Moja najljubša igra je...
6. Če bi lahko kaj izumil, bi izumil...
7. Med poletnimi počitnicami z družino najraje počnem ...
8. Rad bi se naučil ...
9. Če bi lahko izbral drugo ime, bi bilo to ...
10. Če bi imela supermoč, bi bila to...
11. Počitnice so mi najbolj všeč, ker ...
12. Moj najljubši program na televiziji je...
13. Moja najljubša barva je...
14. Moj najljubši film je...
15. Moja najljubša igra na računalniku/tabli/prenosniku je...
16. Nazadnje sem darilo prejel...
17. Zadnje darilo, ki sem ga prejela, je bilo..
18. Ko sem živčen, se ...
19. Ko sem jezen, ...
20. Ko imam dobre ocene, mi starši ...
21. Ko imam slabe ocene, mi starši ...
22. Domače naloge pogosteje delam z ...
23. V družini pomagam pri...
24. Moja strast je ...
25. Zlagal sem se, ko sem ...
26. V šoli imam najraje, ko ...
27. Za naslednji dan pripravljam ...
28. Spat grem ob ...
29. Moji starši ne vedo o meni, da ...
30. Najbolj me razvaja ...
31. Doma spoštujemo / ne spoštujemo pravil ...
32. Ko želim nekaj dobiti od staršev, se odločim, da ...
33. Večino daril mi kupijo, ko ...
34. Najbolj me vznemirja to, da ...
35. Všeč mi je / ni mi všeč šola, ker ...
36. Tri lastnosti:

Vprašalnik za dve generaciji (starši)

1. Polno ime mojega otroka je...
2. Rodil se je na ...
3. Njegova najljubša hrana je...
4. Njegova najljubša knjiga je...
5. Njegova najljubša igra je...
6. Če bi lahko izumil karkoli, bi izumil...
7. Med poletnimi počitnicami z družino najraje počne:
8. Želi se naučiti...
9. Če bi lahko izbral drugo ime, bi bilo to ...
10. Če bi imel supermoč, bi bila to ...
11. Počitnice so mu/ji najbolj všeč ...
12. Njegova najljubša televizijska oddaja je ...
13. Njegova najljubša barva je ...
14. Njegov najljubši film je ...
15. Njegova najljubša igra na računalniku/tabli/prenosniku ...
16. Nazadnje je darilo prejel ...
17. Zadnje darilo, ki ga je prejel, je bilo ...
18. Ko je nervozen ...
19. Ko je jezen...
20. Ko starši dobijo dobre ocene...
21. Če starši dobijo slabše ocene ...
22. Domačo nalogo pogosteje opravlja z ...
23. V družini pomaga pri ...
24. Njegova strast je ...
25. On/ona je lagal/a, ko je ...
26. V šoli mu/ji je najbolj všeč ..
27. Za naslednji dan pripravlja ...
28. On/ona gre spat ob ...
29. O njem/njej niste vedeli, da ...
30. Najbolj ga/jo razvaja ...
31. Doma spoštuje / ne spoštuje pravil ...
32. Ko želi nekaj dobiti od svojih staršev ...
33. Večino daril kupijo ...
34. Kaj ga/jo najbolj vznemirja ...
35. Rad ali nerad hodi v šolo, ker
36. Tri lastnosti

Kako se pogovarjati z otrokom in o čem.

Konstruktivna in destruktivna komunikacija med starši in otroki

Cilj dejavnosti je staršem zagotoviti veščine/spretnosti in stališča, ki jih potrebujejo za pozitivno vplivanje na vedenje svojih otrok, ter zavedanje o vlogi pravil komuniciranja v medosebnih odnosih. Učitelji predstavijo gradivo ter spodbujajo dejavnosti in razpravo.

Potrebno gradivo: flipchart in listi za flipchart, delovni listi, kartice, označevalci, ena družabna igra za vsako skupino 4 oseb;

Čas: 60 minut

Vaja za dvig energije

Opis vaje (5 min) - **The blind car**

Skupina je razdeljena v pare A - B. A je voznik avtomobila B. B sedi s hrbtom proti A in ima zaprte oči. B se premika v skladu z naslednjimi ukazi, ki jih daje A: naprej, ko se dotakne sredine hrbtna; v desno, ko se dotakne desne rame; v levo, ko se dotakne leve rame; ustavi se, ko se dotakne obeh ramen hkrati.

Ekipne dejavnosti

Skupina staršev se razdeli v skupine po 4. Vsaka skupina dobi družabno igro: Scrabble, Activity, Dixit, Jenga, Domino.

Pred začetkom igre se udeleženci dogovorijo o določenih pravilih komuniciranja: Ne kričimo na partnerja, ne žalimo ga, zahvalimo se mu vsakič, ko nam pomaga, vljudno ga prosimo za pomoč itd.

Udeleženci lahko nato 25-30 minut igrajo igro, ki jim je na voljo. Primeri iger in pravila:

SCRABBLE

Ena najbolj znanih družabnih iger, če ne celo najbolj znana, je igra Scrabble, pri kateri je treba iz naključnih črk, ki jih prejme vsak igralec, sestaviti besede brez uporabe slovarja. Igrajo lahko 2 do 4 osebe.

DIXIT

Dixit ima podobno načelo kot igra šarade, le da ne vključuje ekip. Igra vsebuje več kart z domiseljnimi slikami. Prvi igralec - pripovedovalec zgodbe - vzame kartico in jo poskuša čim bolj skrivnostno opisati (z besedo, besedno zvezo, pesmijo ali kako drugače). Ostali igralci iščejo kartico, ki je čim bolj podobna opisu. Na koncu morajo igralci glasovati, katera od njihovih kart pripada pripovedovalcu, ki je opisal karto. Za zmago potrebujete poleg dobre domišljije tudi bogat besedni zaklad ali vsaj enak besednemu zakladu drugih igralcev.

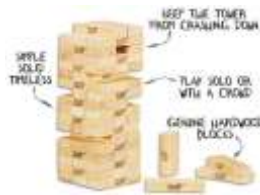
ACTIVITY

Dva igralca sestavita ekipo. Eden od njiju izbere ilustrirano kartico in mora z besedami, pantomimo ali risanjem čim bolj zgovorno in domiselno opisati, kaj je na sliki. Drugi soigralec mora v čim krajšem času uganiti besedo ali dejanje, na katero se nanaša prva oseba.

J

JENGA

Igralci izmenično odstranjujejo blok s katere koli ravni stolpa, razen z vrha. Poiščite blok, ki je najšibkejši, ga je najlažje odstraniti ali bo najmanj porušil stabilnost stolpa. Blok lahko potisnete ali potegnete, odvisno od njegovega kota in položaja v kupu. Ne pozabite: stolpa se lahko z eno roko dotaknete samo enkrat. To pravilo preprečuje, da bi igralci med vlečenjem svojih blokov ohranjali stolp. Potegnjene bloke postavite tako, da ohranite ravnotežje. Igralec, ki povzroči padec stolpa, izgubi.

DOMINO

Premešajte kose in jih položite z licem navzdol. Igralci vzamejo določeno število figuric in nato po vrsti položijo eno figurico na mizo, pri čemer upoštevajo naslednje pravilo "načelo domina". Figurico, ki jo uvedemo v igro, moramo postaviti pred podaljšek prejšnje figurice, tako da sta polovici, ki se stikata, označeni z enakim številom točk. Figurice lahko postavimo tudi drugo ob drugo, seveda ob upoštevanju istega načela domina. Če igralec ne more

postaviti kos pod temi pogoji, bo z mize naenkrat pobral en kos, ki ga lahko pravilno prilepi na vrstico. Če ga ne more premakniti (nobenega figurice ne more postaviti v vrsto), je na vrsti nasprotnik. Vsak od njiju izmenično postavlja figurice, ne da bi pri tem pobral dodatno figurico. Igra se konča, ko igralec konča z vsemi figuricami v roki ali ko nihče ne more več postaviti nobene figurice. Zmagovalec je tisti, ki ostane z najmanjšim številom koščkov v roki.

Razprava

V desetih minutah starši razpravljajo o naslednjih vprašanjih

- V kolikšni meri ste lahko uporabljali pravila komuniciranja, ki ste jih določili na začetku?
- Kakšen učinek je imelo izvajanje teh pravil?
- Kako lahko igro izkoristimo za razvijanje prijateljstva z drugimi?
- S kakšnimi težavami ste se srečali pri uveljavljanju teh pravil?

Sklepi

- Glede na to, da današnji otroci več časa preživijo na računalniku/tabli/telefonu in pri družabnih igrah ter zanje izgubljajo vse več prostora, poskusite z njimi igrati takšne igre.
- Vključite se v otrokovo igro, igrajte se z njim, zlasti če gre za novo igro, razpravljajte o vsebini iger in občutkih, ki jih ustvarjajo pri otroku.
- Računalnik postavite v dnevno sobo in ne v otrokovo sobo, da boste lahko opazovali, kako se igra.

- Skupaj z otrokom določite pravila glede časa, ki ga namenite igranju videoiger, tako doma kot zunaj.
- Skrbno spremljajte vse otrokove dejavnosti na internetu.
- otroke opozorite na nevarnosti internetnih stikov in odnosov, vzpostavljenih med spletnimi igrami.
- Pogovorite se tudi z drugimi starši.

*Ne pozabite, da ste vašemu otroku vzor, tudi z
videoigrami, ki jih igrate kot odrasli.*

Nasvet psihologa

Prednosti povezovanja z otrokom in računalnikom:

- omejite čas, ki ga otrok preživi pred računalnikom, tako da se ukvarjate z drugimi dejavnostmi, ki so mu prijetne.
- Pogovorite se z njim vsakič, ko je uporabljal igralni računalnik, da sam ugotovi, kaj je pridobil, kaj je razvil in česa se je naučil z igranjem.
- Pogovorite se tudi o tem, kaj je izgubil, če z igro ni zmagal, in razložite, kaj bi lahko in kaj bi moral storiti. Tako bomo razvili analitične sposobnosti in pridobili rezultat iz dejavnosti, za katero se na prvi pogled zdi, da ima malo prednosti.
- Poskusite se vključiti, da dejavnost postane družinska dejavnost.
- prepoznavanje strateških iger, razvijanje učenja tujega jezika, tako da računalnik postane izobraževalno orodje in ne le za zabavo.
- Uporabite otrokovo prošnjo, da bi na določen dan ali ob določeni uri več uporabljal računalnik, in jo sprejmite kot nagrado za nekaj, kar je naredil pri drugi dejavnosti.

Otroci in njihova čustva

Cilj dejavnosti je, da čim več staršev v vsakodnevnem dialogu s svojim otrokom odkrito izrazi svoje občutke in čustva. Cilj je tudi pomagati učencem, da razvijejo drugačen odnos s starši in odkrito izrazijo svoja mnenja, želje in pričakovanja.

Potrebni materiali: Prenosni računalnik, videoprojektor, delovni listi in vprašalniki. Navdih za to dejavnost je povzet po spletni strani <https://edupsihologie.wordpress.com/>.

Čas: 60 minut

Učitelji pripravijo in vodijo dejavnosti.

- Razbijanje ledu: Učenci sedijo s svojimi starši. Prosite vsakega učenca, naj predstavi svojega starša, ta pa naj predstavi svojega otroka.
- Učenci izpolnijo test srca (delovni list 1)
- Starši izpolnijo vprašalnik o upravljanju časa za učenje (delovni list 2).
- Na zaslonu je predstavljen test samospoznavanja "Kateri ste vi na tem drevesu?", udeleženci izberejo številke dveh možic (kakšen sem in kakšen bi rad bil) in jih zapišejo na hrbtno stran vprašalnika. Nato se zaslona prebere pomen vsakega malega moža. Pogovori o sprejetih odločitvah.
- Učitelj predstavi gradivo "Otroci in obvladovanje čustev. Nato povabi starše in učence, da komentirajo predstavljeno.
- Učitelj predstavi "10 življenjskih veščin, ki bi jih starši morali naučiti svoje otroke" (delovni list 3). Učitelj vse povabi, da komentirajo predstavljene veščine. Čas je namenjen razpravi in izražanju mnenj o predstavljenih idejah.
- Učitelj predstavi izobraževalno zgodbo "Zadnji vagon". Učitelj povabi vse, da komentirajo. Po predstavitvi sledi prosta razprava, udeleženci pa so povabljeni, da delijo svoje izkušnje glede trenutkov, ko otroku omogočijo, da postane samostojen.

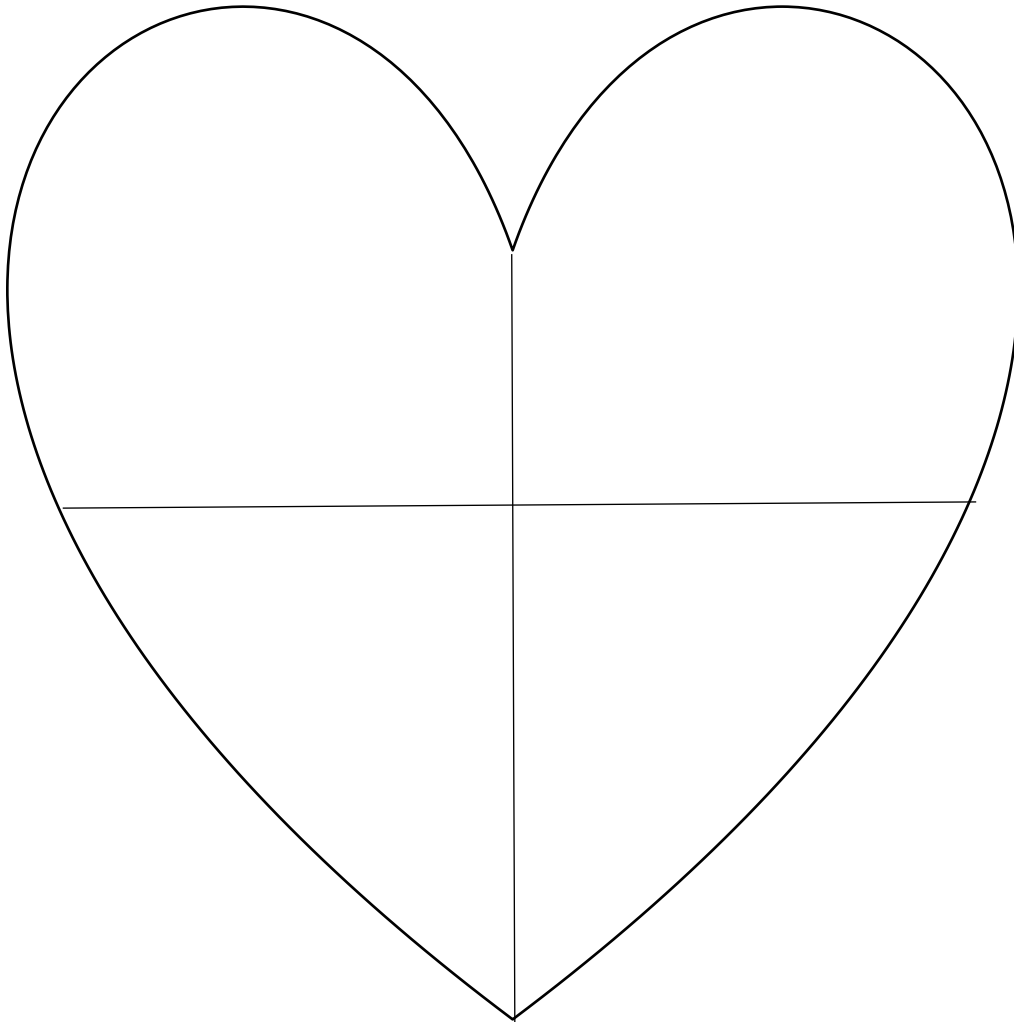
Starši izpolnijo vprašalnik za povratne informacije (delovni list 4).

Dejavnost 1 Delovni list 1

Analiza srca

- A - napišite ime osebe, ob kateri se odlično počutite
- B - napišite dejavnost, ki jo z družino radi počnete.
- C - poimenujte občutek, ki ga čutite do svoje družine
- D - navedite nekaj, kar je vaša družina naredila in na kar ste ponosni

Dejavnost 1 Delovni list 2

Vprašalnik za starše

Ime učenca:

Ime staršev:

1. Ali ste zadovoljni z učnimi rezultati svojega otroka?
2. Kakšno je vaše mnenje o otrokovem učitelju/vodji?
3. Pri katerem predmetu vaš otrok potrebuje vašo pomoč?
4. Pri katerem predmetu z otrokom najraje sodelujete?
5. Kaj menite o količini domačih nalog?
6. Koliko časa vaš otrok porabi za domače naloge in ali jih opravlja brez vaše pomoči?
7. Napišite eno otrokovo lastnosti in nekaj, za kar menite, da bi lahko vaš otrok izboljšal!
8. Kaj najraje počnete v prostem času?
9. Koliko časa vaš otrok vsak dan preživi pred televizijo in računalnikom?
10. Pri katerih gospodinskih opravilih vam mora otrok pomagati?
11. Kako otroku pokažete, da nečesa ne odobravate, in iz kakšnih razlogov?

Dejavnost 1 Delovni list 3

10 življenjskih veščin, ki bi jih starši morali naučiti svoje otroke

Vsak starš želi za svoje otroke najboljše, vendar jih želi tudi čim bolje vzgojiti, da bodo lahko po potrebi poskrbeli zase. Obstaja nekaj bistvenih življenjskih veščin, ki bodo otrokom pomagale, da se bodo bolje znašli v svetu, odrasli in postali odgovorni, spoštljivi in dragoceni člani družbe.

1. *Naučite otroke, naj nikoli ne nehajo brati in se učiti.* Več kot bodo brali in se učili, bolj se bodo njihovi možgani odprli širokemu spektru možnosti in bodo lahko spoznali marsikaj, kar jih bo naredilo pametnejše in modrejše. Otroci morajo tudi vedeti, da učenje ne vključuje le učbenikov ali branja knjig. Obstajajo številni načini učenja. Spodbujajte svoje otroke, naj bodo odprti in dozetni za učenje iz življenjskih situacij (tako pozitivnih kot negativnih), od drugih ljudi, ki so dobri vzorniki, in od svojih staršev.

2. *Naučite otroke, da se igrajo v harmoniji z drugimi.* Spodbujajte otroke k sodelovanju in delu z drugimi za doseganje skupnih ciljev. Na ta način jim privzgojite občutek strpnosti, ne le v primeru različnih mnenj, temveč tudi pri razvoju empatije, pripravljenosti upoštevati misli in občutke drugih ljudi.

3. *Naučite otroke, da nesoglasja rešujejo sporazumno.* Nesoglasja so v življenju neizogibna, zlasti v današnjem hiperkonkurenčnem svetu. Spodbujajte jih, da razmišljajo, pretehtajo vse strani problema in si postavljajo vprašanja, kot so "Zakaj?" in "Kaj če?". Tako se bodo lahko osredotočili na problem in ne na osebo, zaradi česar bodo lažje obvladovali negativna čustva, kot sta jeza in bes.

4. *Naučite otroke, da se njihov glas sliši, vendar na pravi način.* Otroci naj vedo, da jih starši ne bodo vedno ščitili in branili. Spodbujajte jih, naj se postavijo zase, naj pogumno, a tudi spoštljivo povedo svoje mnenje in se postavijo zase, kadar to zahteva situacija. Sposobnost zagovarjanja drugih in sebe, učinkovitega sporazumevanja in sposobnosti, da se lahko sami postavijo zase, so ene izmed najbolj dragocenih veščin, ki jih vsakdo potrebuje v sodobnem svetu.

5. *Naučite otroke, da se opravičijo, kadar se motijo, in odpustijo, kadar jim je storjena krivica.* Spodbujajte otroke, da gojijo odnos odpuščanja. Vedeti morajo, da vsakdo dela napake, vendar lahko odpuščanje pozdravi tudi največjo napako. Prošiti za odpuščanje in odpuščati drugim ni sramotno. Prošiti za odpuščanje in odpuščati je znak pravega poguma.

6. *Otroke naučite prijaznosti in pomoči tistim, ki imajo manj sreče kot oni.* Biti prijazen ni le čudovita stvar, ampak tudi najlažji način, kako spremeniti življenje. Spodbujajte otroke, da pokažejo prijaznost in ponudijo roko pomoči, kadar koli lahko. To jim bo pomagalo razviti sočutje in razumeti razliko med željami in potrebami v življenju.

7. *Naučite otroke, naj ostanejo pozitivni in se bolj osredotočijo na svetle strani življenja.* Življenje ni ves čas samo sonce in mavrica. Prav tako ni ves čas žalostno in težko. Življenje je mešanica dobrih in slabih izkušenj. Spodbujajte otroke, naj ostanejo pozitivni ter najdejo veselje in srečo v majhnih stvareh v življenju, kot je lepota sončnega zahoda ali veselje, da imajo čudovito družino. Pozitivnost in veselje jih lahko obvarujeta pred stresom, bolečino in zlom v svetu.

8. *Otroke naučite varovati okolje in skrbeti za živali.* Otroci morajo vedeti, da imamo ljudje na voljo le ta planet. Vsi ga moramo varovati in skrbeti zanj. To pomeni, da moramo skrbeti za rastline, živali in naravno okolje, ki nas obdaja. Spodbujajte otroke, naj hranijo ptice, sprehajajo psa. Tako bodo postali pozorni na varovanje planeta in vsega, kar jih obdaja.

9. *Naučite otroke umivanja in vzdrževanja čistoče.* Otroci se morajo naučiti higijene in zdravega načina življenja, vključno z zdravo prehrano in gibanjem. Ko so otroci čisti, zdravi in srečni, so srečni vsi.

10. *Naučite otroke brezpogojne ljubezni.* Ljubezen je največja vrlina. Vse v življenju je odvisno od nje. Brez ljubezni vse propade. Naučite otroke, naj ne ljubijo drugih zaradi tega, kar počnejo, imajo ali dajejo, temveč zaradi tega, kar so.

ZADNJI VAGON

Vsako poletje sta mama in oče z vlakom peljala sina k babici. Naslednji dan sta se z istim vlakom vrnila domov. Ko je deček odrasel, je staršem rekel: - Kaj bosta rekla, če bom letos poskusil iti k babici sam? Po kratkem pogovoru sta se starša strinjala. Zdaj sta stala na postajnem peronu, mahala in mu dajala zadnja priporočila, on pa je ves čas ponavljal: - Ja, vem, vem, že stokrat sta rekla! Vlak je bil tik pred odhodom in oče je rekel: - Sin, če ti bo nenadoma postalo slabo ali te bo strah, je to zate! - in dal nekaj v sinov žep. Deček je bil sam, sedel je v vagonu, brez staršev, prvič je radovedno pogledal skozi okno. Okrog njega so se gnetli neznanci, delali hrup, vstopali v kupe, izstopali iz njega, kontrolor je komentiral, da je sam, nekdo ga je celo žalostno pogledal in nenadoma se je deček počutil zelo neprijetno in vedno bolj žalostno. S sklonjeno glavo se je pogreznil v stol v kotu in pritekale so mu solze. V tistem trenutku se je spomnil, da mu je oče nekaj dal v žep. S tresočo roko je pobrskal po žepu in našel papir, na katerem je pisalo: - Sin, sem v zadnjem vagonu ...

Tako moramo v življenju pustiti svoje otroke, jim zaupati, vendar moramo biti vedno v zadnjem vagonu, da jih ni strah. Bodimo si blizu, dokler živimo.

Dejavnost 1 Delovni list 4

Ocenjevalni list srečanja

Datum

Ime.....

Kaj ste se danes naučili novega?

.....
.....

Ali vam na današnjem sestanku kaj ni bilo všeč?

.....
.....

Ali ste sodelovali pri dejavnostih na srečanju? Da

Ne

Napišite nekaj predlogov, kako bi lahko izboljšali naslednje srečanje

.....
.....

Neformalne dejavnosti za vključevanje staršev

Drugi načini za vzpostavitev in ohranjanje stikov med šolskim osebjem in starši so povabila staršem ob različnih priložnostih med šolskim letom, ki niso nujno povezana z različnimi zgoraj omenjenimi srečanji.

Delavnica za starše

Vse partnerske šole ponujajo staršem otrok, ki obiskujejo šolo, predavanja in delavnice na različne teme, povezane z izobraževalnim in šolskim kontekstom. Teme vključujejo pomen AI - umetne inteligence in Chat GPT v šoli, kako se bolje zavedati nevarnosti, kot sta spletno ustrahovanje in zamaskirano nasilje, kako izboljšati varnost na spletu, ozaveščanje o času pred zaslonom in njegovem vplivu na možgane. Druga predavanja za starše vključujejo teme, kot so načini in orodja za upravljanje in določanje prednostnih nalog v šoli, kako zmanjšati stres, zdravstveni ukrepi, ki jih je šola uvedla za dobro duševno počutje učencev, sprostitvena terapija, čuječnost, nasveti psihologa ali kaj bolj povezanega s predmeti, kot je pomen branja, če omenimo le nekatere.

Zajtrk ali skodelica kave

To je lahko tako preprosto kot povabilo staršem, da zjutraj z otroki zajtrkujejo ali spijejo skodelico kave/čaja, ali pa možnost, da ob jutranjem odhodu ali popoldanskem prevzemu otroka spijejo skodelico kave in se usedejo skupaj z otrokom. Seveda vsaka šola svojo ponudbo prilagodi svojim zmogljivostim in možnostim.

Čas za prigrizek v šoli

Drug predlog, ki se je v našem partnerstvu izkazal za uspešnega, je povabiti starše na neformalno "čajanko" v šolo. Kontekst je lahko starši učencev določenega razreda ali Pozitivni vidik tega je neformalnost, v kateri srečanje poteka. Ni nujno, da je tema povezana z izobraževanjem, in starši so dobrodošli, da pridejo tudi s predlogi za teme.

Srečanja staršev, učiteljev in učencev

Namesto formalnih sestankov o dosežkih posameznega učenca v šoli za učitelja in starše - učenec vodi sestanek in predstavi svoje cilje in dosežke.

To vpliva na to, da učenci oblikujejo realistične in dosegljive cilje ter se zavedajo svojih dosežkov in ciljev, ki jih še niso dosegli. Učenci aktivno sodelujejo v razpravah in predstavijo svoja stališča. Pozitiven stranski učinek teh srečanj in razprav o posameznih ciljeh je, da lahko učenci po potrebi prilagodijo svoje cilje.

Družinski dnevi

Starše in stare starše povabimo v šolo na rokodelske dejavnosti v mešanih skupinah.

V povezavi s prazniki ali praznovanji se poveča interakcija med otroki in starši ali starimi starši, ki v mešanih skupinah izdelujejo praznične okraske in igrajo igre. Pri teh dejavnostih imajo učitelji tudi priložnost videti interakcijo med starši in otroki v drugačnem kontekstu.

Čaj, medenjaki in sladkarije ... misli!

Potrebni materiali: *Delovni list: misli!*

Čas: 1,5-2 uri

Cilj te dejavnosti je seveda izdelava okraskov, vendar tudi

- krepitev odnosov med otroki in njihovimi starši, med starši ter med razrednim učiteljem in starši ter izboljšanje komunikacije med njimi.
- da starši preživijo kakovosten čas s svojimi otroki, drugimi starši in učiteljem.

Potreben material: S pomočjo katerih bodo starši skupaj z otroki izdelali okraske za božični sejem. To lahko uporabite tudi za druge praznike in sejme.

Učitelji pripravijo delovni prostor. Postavite klopi in stole ter jih pripravite za skupinsko delo. Starši in otroci počakajo, medtem ko uživajo ob čaju, medenjaki, tipični božični glasbi, pesmih ali tematskem filmu³.

- Učitelji razložijo delovni list: *Čaj, medenjaki in sladkarije... misli!*
- Vsako potovanje na božič/do življenja je potovanje v veselje/preko veselja. Zato udeležence (starše in otroke) prosimo, da simbole na listu (skodelica, medenjaka, darilo) povežejo z osebnimi izkušnjami, ljudmi in stvarmi, za katere menijo, da jih potrebujejo za to potovanje. (Deset minut)
- Udeleženci so vabljeni, da delijo svoja razmišljanja. Prostovoljno.
- Izdelava okraskov. Starši skupaj z otroki izdelajo božične okraske in se pripravijo na posebno dejavnost v tem obdobju na šoli: božični sejem Pomembno je ohraniti sproščeno vzdušje, čaj, sladkarije, pesmice. 60-90 minut
- Razmislek. Udeleženci naj na listke zapišejo dobre misli drug za drugega, motivacijska sporočila od staršev do otrok, od staršev do staršev, pohvale za dejavnost, predloge.
- Razširitev. Domača naloga: Učitelj razdeli kartice vsem udeležencem, tako otrokom kot staršem/starim staršem. Na vsaki kartici je narisana cvet s sedmimi cvetnimi lističi. Otroci in starši/babice in dedki naj zapišejo svoje želje in pričakovanja glede odnosov v družini. Vsakdo naj individualno izpolni te cvetne lističe. Starši lahko nato svoje rezultate primerjajo z rezultati svojih otrok in si ogledajo, ali so si pričakovanja/želje podobne. Ta vaja lahko predstavlja izhodišče za krepitev ali preoblikovanje odnosov z družinskimi člani. Če želijo, lahko starši rezultate delijo na naslednjem srečanju razreda.

³ Povezave do nekaj primerov videoposnetkov iz YouTube, ki so navdih za božične okraske [Snežni mož Frosty](#), [Božična kompilacija](#), [božično drevo Christopher](#)

Delovni list

Izvenšolske dejavnosti za večjo vključenost staršev

Spodnja tabela prikazuje nekatere dodatne ponudbe, ki so jih šole v našem projektu lahko ponudile, da bi povečale stike med šolo in družinami in bi tako aktivneje vključili starše in družine.

DEJAVNOST	CILJ
POHODNIŠKI DNEVI S STARŠI - "Skupaj na izletu"	<p>Pohodništvo v naravi. Šola staršem in otrokom ponuja ideje za pohode, s katerimi lahko odkrivajo naravno okolje, lokalna podjetja ali znamenitosti kulturne dediščine ali muzeje.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvijanje vztrajnosti s športom. • Starši spodbujajo otroke pri premagovanju ovir med pohodniškimi dejavnostmi in med njimi. • Starši otroke spodbujajo in motivirajo tudi tako, da jim med pohodom pripovedujejo zgodbe. • S pohodom lahko šola spodbuja zdrav način življenja in naravno/kulturno dediščino v skupnosti.
PIKNIK OB KONCU ŠOLSKEGA LETA - "Lep konec"	<p>Piknik z dejavnostmi za učence in starše. Na zaključni prireditvi učenci predstavijo svoje dosežke in sebe. Izražajo hvaležnost. Nato se družijo s starši med športnimi dejavnostmi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razmišljanje o šolskih dosežkih. • Kaj sem dosegel/-a? Ponosen sem nase... • Naslednje leto bi lahko poskusil... • Lahko sem hvaležen/-a za...
KARNEVAL - "Shrove Tuesday"	<p>Povezovanje staršev in otrok v rokodelskih dejavnostih, promocija slovenskih tradicionalnih praznikov (dediščine). Karnevalski sprevod v (po možnosti) doma narejenih kostumih</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstopam iz svojega območja udobja - ne kupujem, ampak ustvarim kostum - ponovno uporabim odpadni material. • Naredite načrt, ga uresničite in predstavite izdelek = kostum
BOŽIČNI BAZAR - "Dobrodelni bazar"	<p>Dobrodelni kulturni dogodek. Povezovanje staršev in otrok pri ročnih delih. Starši/starejši učenci lahko pridejo k pouku in učence naučijo, kako izdelati določen darilni predmet (starši mlajših učencev).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstopanje iz območja udobja - ne kupujem, ampak ustvarim darilo - ponovna uporaba odpadnega materiala <p>Pot od oblikovanja cilja do njegove uresnitve: naredite načrt, ga uresničite in prodajte božična darila na bazarju (stojnice oddelkov, stojnice staršev itd.)</p>

DEJAVNOST	CILJ
DOBRODELNI DOGODEK - "Dobrodelni tek v okolici šole"	<p>Tek za dobrodelno organizacijo. Teče lahko vsak! Pomembno je sodelovati, ne pa zmagati. Sodelovanje družin - medgeneracijsko druženje.</p> <ul style="list-style-type: none">• Spodbujanje zdravega načina življenja in zbiranje denarja za šolske družine v stiski - šolska fundacija.• Ko premagujem ovire, darujem denar za ljudi v stiski.• Tek, ki ni tekmovalen - preizkušam svoje meje in premagujem ovire.
SPODBUDNI PLAKATI IN ČLANKI ZA STARŠE.	<p>Učitelji izdelajo plakate, s katerimi spodbujajo starše k razmišljanju o miselnosti za rast. Plakati in članki so objavljeni po vsej šoli, starši pa jih lahko vidijo v času, ko pridejo v šolo (pred roditeljskimi sestanki itd.). Prispevki in članki so objavljeni tudi na šolski spletni strani.</p> <ul style="list-style-type: none">• Spodbudite razmišljanje o pristopu miselne naravnosti k rasti, ki ga lahko starši uporabljajo doma.• katere besede ali izraze uporabiti, da bi otroka spodbudili k vztrajnosti.• Katere dejavnosti lahko starši v prostem času izvajajo skupaj z otroki, da bi podprli ideje o miselnosti rasti.
Dobrodelni dogodek - "Podarite kepico sladoleda."	<ul style="list-style-type: none">• Zbiranje denarja za šolske družine v stiski.• "Namesto da bi dobil kepico sladoleda, dam denar tistim, ki ga potrebujejo." <p>Kot primer lahko navedemo najhujše poplave, ki so Slovenijo prizadele avgusta 2023. Hude poplave so bile tudi v občini Kamnik. V nevarnosti so bili nekateri učenci in zaposleni na šoli. Njihovi domovi so bili pod vodo ali pa je v okolici njihovih hiš obstajala nevarnost zemeljskih plazov. Učenci in njihovi starši so prišli v šolo ter prinesli hrano in denar za tiste, ki so ga potrebovali.</p>